

Advertentiepagina pag. 18

Er is veel kennis over verbering van de uiergezondheid beschikbaar. Maar hoe krijgt Theo Lam die informatie bij de veehouder in de melkput? De plannen van de directeur van het UierGezondheidsCentrum Nederland (UGCN) zijn ambitieus. Hij rekt op de medewerking van veehouders, dierenartsen en andere bedrijfsvoorlichters.

Theo Lam: 'niet tevreden met zesje voor uiergezondheid'

In de agrarische pers duiken met regelmaat cijfers op over de schade die mastitis teweegbrengt. Dat een kwart van de melkkoeien vroeg of laat een uierontsteking oploopt, kost de rundveehouderij zo'n 100 miljoen euro. Op de site van het UGCN zijn die cijfers onvindbaar. „Een bewuste keuze”, zegt Theo Lam. „Die cijfers zijn al bijna tien jaar oud en zijn gebaseerd op klinische gevallen. Bovendien zijn het schattingen.”

Het UGCN wil exact weten hoe het gesteld is met de Nederlandse melkkoe. Ook schade door subklinische mastitis hoort daarbij. „Daarom zijn wij begonnen aan een nulmeting”. Lam wil niet alleen de kosten op bedrijfsniveau weten, maar ook de kosten per mastitiskoe en de kosten plus baten van maatregelen. Sommige cijfers komen nog dit jaar, andere volgen later.

Een zesje

Het UGCN is vorig jaar juni opgericht tijdens het internationale mastitiscongres in Maastricht. Over vijf jaar moet het percentage mastitiskoeien met tien zijn verminderd. Of de dalende lijn zich al heeft ingezet, weet Lam niet. „Daarvoor is het te vroeg.”

In de tweede helft van de vorige eeuw is het gemiddelde melkcelgetal overwegend gedaald. Echter, zo'n tien jaar geleden kwam in die dalende lijn een kentering en de afgelopen vijf jaar is er zelfs sprake van stijging. Lam zoekt de oorzaak in de versoepelingen van het boetstelsel van de zuivelindustrie. „Maar in vergelijking met bijvoorbeeld de Verenigde Staten, doen wij het niet slecht. Lam stuitte daar op cijfers, die soms de helft hoger liggen dan in Nederland. Maar waarom dan zoveel actie van het UGCN? Volgens Lam moet Nederland niet tevreden zijn met een zesje voor uiergezondheid.

De beste strategie voor het opvoeren van de melkwaliteit lijken beloningen voor 'gezonde' melk en boetes bij een te hoog celgetal. In hoe-

verre die vlieger opgaat, zoekt het UGCN nog uit. Lam: „Enkele melkfabrieken in de staat New York bijvoorbeeld, hanteren een beloningsstelsel – zij krijgen melk binnen met het laagste celgetal. Belonen lijkt dus te werken.” Maar het vechten voor beloningen en boetes ligt buiten de competenties van UGCN. Het centrum zal een andere strategie moeten kiezen om adviseurs en boeren te bewegen.

Kennis verspreiden

Het UGCN verzamelt kennis in binnen- en buitenland. En die kennis moet terecht komen waar die hoort: bij de melkveehouder. „Dat is geen eenvoudige opgave”, stelt Lam. „Uit een enquête onder vierhonderd veehouders bleek dat de dierenarts de belangrijkste boodschapper is van informatie over mastitis.” Via die route wil Lam dan ook in de eerste plaats zijn programma doorsteken richting boeren. Maar hij hoopt ook op de medewerking van andere adviseurs, zoals de veevoerder en de onderhoudsmonteur van de melkinstallatie. „Ook voer en de melkmachine hebben invloed op de uiergezondheid.” Vorig jaar zijn tien dierenartsenpraktijken (dap's) met in totaal vijfhonderd veehouders begonnen met studiegroepen voor uiergezondheid. Het project wordt de komende maanden met vijftig dap's opgeschaald. En aanstaande winter hoopt Lam alle veehouders en dierenartsen in zijn project te hebben. Maar wie betaalt dat? Lam: „De veehouder. Deelname mag niet gesubsidieerd zijn want dan krijg je het vlieg wiel niet aan de gang; zodra de subsidie stopt, haken mensen af. Wij willen juist dat boeren het nut zien van een gedegen mastitisaanpak. Zij moeten ervan overtuigd raken dat investeren in uiergezondheid loont.”

Als Lam en zijn collega's hun doel halen, heeft Nederland in 2009 eenderde minder mastitiskoeien. Slaagt het UGCN in deze opzet? Lam: „Wij zullen er hard aan moeten trekken, maar ja, wij gaan dat halen.”

Alle informatie over het UGCN en uiergezondheid is te vinden op: www.ugcn.nl